

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

สติคุ้มภัย

เมื่อวานนี้วันที่ ๗ ตุลา ทองคำได้ ๖ บาท ดอลลาร์ได้ ๕๑๒ ดอลลาร์ กฐินทองคำได้ ๑ กิโล ๒๐ บาท ๔๙ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๔๒๐ ดอลลาร์ เงินสดได้ ๒๔๓,๕๐๐ บาท ทองคำที่ได้หลังจากมอบแล้วเวลานี้ ๓๐๒ กิโล ๑๖ บาท ๑๗ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๙๑,๕๒๓ ดอลลาร์ รวมทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ๘,๐๒๗ กิโล ยังขาดอยู่อีก ๑,๙๗๓ กิโล จะครบจำนวน ๑๐ ตัน รวมดอลลาร์ที่ได้แล้วทั้งหมด ๘,๓๙๑,๕๒๓ ดอลลาร์ ยังขาดอยู่อีก ๑,๖๐๘,๔๗๗ ดอลลาร์ จะครบ ๑๐ ล้านดอลลาร์ รวมกฐินช่วยชาติที่ได้แล้ว ทองคำได้ ๔ กิโล ๒๕ บาท ๗๒ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๕,๙๐๗ ดอลลาร์ เงินสดได้ ๑,๕๕๙,๕๖๗ บาท

นี่เราได้ประกาศว่าสิ้นเดือนธันวาคมแล้วเราจะหยุด หมายถึงหยุดการเที่ยวเทศนาว่าการดังที่เคยปฏิบัติมานั้นเราหยุด ไม่ทำอย่างนั้นอีกแล้ว หนึ่งอย่างมาก ส่วนการบริจาคและการรับบริจาคนี้คงก้าวไปตามเดิม อันนี้ปรกติ มีอันเดียวที่ว่าเราหยุด คือเราไม่ไปเทศนาว่าการทางโน้นทางนี้ นี่ได้ออกเร่ร่อนทั่วประเทศไทยมาเป็นเวลา ๕ ปีกว่าแล้ว ไม่ใช่เล่นๆ นะ หนักมาก เทศนาว่าการก็เหมือนกัน เทศน์อยู่ ๕ ปีกว่า เฉพาะเทศน์เกี่ยวกับเรื่องการช่วยชาติ คือเทศน์ปรกติเรื่อยมามันนานต่อมานาน มากต่อมาก แต่คิดว่าคงไม่มากเท่าเทศน์เกี่ยวกับการช่วยชาติคราวนี้ อันนี้มันเทศน์ไม่หยุดไม่ถอย เทศน์วันหนึ่งบางที่ ๓ กัณฑ์ ๔ กัณฑ์ก็มี มากต่อมาก

ถ้าพูดถึงเรื่องการเทศน์จริงๆ แล้ว ตั้งแต่มาสร้างวัดนี้เริ่มเทศน์ อยู่ที่อื่นก็ไม่ค่อยได้เทศน์ เพราะส่วนมากอยู่ตามป่าตามเขา ตั้งแต่เริ่มแรกจริงๆ แล้วไม่มีใครยุ่งเรา เราอยู่ตามป่าตามเขา แต่พระเถระค่อยดันดันเข้าไป ซอกแซกเข้าไป อยู่ที่ไหนก็ซอกแซกเข้าไป ก็มีเฉพาะพระเถระไม่กี่องค์ ระยะจากนั้นก็ค่อยขยับออกมามากขึ้นๆ ตั้งแต่มาสร้างวัดป่าบ้านตาดนี้เริ่มมาก แต่ก็ไม่มากเท่าไรนัก พระเราก็รับอย่างมากไม่ให้เลย ๑๘ องค์วัดนี้กำหนดไว้เลยทีเดียว เพราะตอนนั้นครูบาอาจารย์ยังมีหลายท่านหลายองค์ พระเถระไปเกาะไปยึดไปอาศัยท่านได้ทั่วๆ ไป พอองค์นั้นล่องไปองค์นี้ล่องไป เอาละนะที่นี้ แล้วหย่นเข้ามาๆ พระเถระหาที่ยึดที่เกาะไม่ได้ เพราะครูบาอาจารย์ทั้งหลายล่องไปๆ

ครูอาจารย์แต่ละองค์ๆ ลูกศิษย์ลูกหามากขนาดไหนที่ไปอาศัยท่านอยู่นะ แล้วก็ล่องไปๆ ไม่มีที่เกาะที่ยึด เราก็เปิดรับหนึ่งทีแรกเพิ่มอีก ๒ องค์ เริ่มเปิดรับนะ คิดดูพระ

ทั้งหลายกับดูหัวใจเรา หาเกาะหายึดครูอาจารย์ จะไปที่ไหน ๆ จิตก็ต้องคิดไว้ ๆ ที่เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ โห ลำบากลำบากมากนะ เราก็คิดอย่างนี้แหละจึงต้องได้ผ่อนผันลง พริบเลยที่นี้ พริบ ๆ เลย เราจำได้ปีแรกเพิ่มจาก ๑๘ เป็น ๒๐ ปีที่สองเราไม่ได้บอกว่าเป็นเพิ่มอีกหรืออะไรนะ เพียงเราว่าเพิ่มอีกเล็กน้อย ปีสองมาขึ้น ๒๕ ปีสามมาเข้าถึง ๓๐ ตั้งแต่นั้นมาเลอะเทอะเลยที่นี้ เดียวนี้มัน ๕๐ กว่า ทั้ง ๆ ที่กตไว้ขนาดนั้นยัง ๕๐ กว่า

นี่ก็เพราะเราเห็นใจบรรดาพระทั้งหลาย เอาใจเราออกทางเลยเชียว เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ โธ ของง่ายเมื่อไร ไปไม่ทราบว่่าที่แห่งที่หนี่งก็ครูก็อาจารย์ เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ เราชี้ชี้ชี้ชี้ห่วยเราก็อยากได้ของดี อย่างนั้นนะเรื่องมันนะ เราโง่เขลาเบาปัญญา ชี้ชี้ชี้ชี้ห่วยหลายด้านหลายทาง แต่ของดี ๆ ครูอาจารย์ดีเราต้องการ เราต้องเสาะ พุดตามความจริงเป็นอย่างนั้น แต่องค์ไหนก็คงจะเหมือน ๆ กัน มันเป็นอยู่ภายในใจ ได้ยินทราบข่าวกิตติศัพท์กิตติคุณ องค์นั้นเป็นอย่างนั้น ๆ เข้าไปเสาะไปดู ไปดูแล้วก็ผ่านไป ยังไม่สนิทใจก็ผ่านไป ๆ เรื่อย ๆ มา

ตั้งแต่เรียนหนังสืออยู่เราก็คือเป็นอย่างนั้น ไปหาครูหาอาจารย์กรรมฐาน เรียนหนังสือก็เรียน แต่ภายในลึก ๆ ที่อยู่กัับพระเณรทั้งหลายในวงปริยัตินั้น ไม่มีใครทราบนะว่าเราสนใจธรรมปฏิบัติคือกรรมฐาน เพราะเพื่อนฝูงมันก็เหมือนลึงเหมือนค่าง เขาเหมือนเรา เราเหมือนเขา กิริยาอันนี้ใช้อยู่ในวงพระฝ่ายปริยัติ ส่วนภายในจิตคือภาคปฏิบัติธรรมดาธรรมโดยเฉพาะนั้น ใครจะสนใจไม่สนใจภาวนาเราก็คือไม่ทราบ แต่สำหรับเราเองเป็นอยู่ตลอด ตั้งแต่เรียนหนังสือที่แรกก็เป็น เป็นอยู่ตลอด เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์

อย่างโคราช ท่านอาจารย์สิงห์ กับท่านอาจารย์มหาปิ่น เราได้ยินได้ฟังธรรมท่านมาตั้งแต่โน้นแล้ว ก็มีหลายองค์อยู่ทางโน้น แต่ที่โด่งดังอยู่ เราไปฟังบ่อยที่สุดก็คือท่านอาจารย์สิงห์ วัดศาลวัน คือท่านมีกำหนด ๔ วันประชุมที่หนึ่งตอนบ่ายโมง ตอนไหนโรงเรียนเราปิด เพราะเราเรียนหนังสืออยู่โคราช ออกจากนี้ก็ไปเรียนหนังสือที่โคราช วันไหนโรงเรียนเราหยุดตรงกับวันประชุมนี้เราจะไปทุกวัน ไปองค์เดียวนะไม่ได้บอกใคร เดินไปไม่มีรถ เดินจากวัดสุทธจินดา อยู่หน้าศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา เดินจากนั้นไปวัดศาลวัน ไม่มีรถแต่ก่อน เดินไปธรรมดา ไม่มีใครละ

พอถึงเวลาท่านเทศน์ เราจะไปนั่งตรงหน้าท่านนั้นแหละ ธรรมาสน์อยู่นี้เราจะไปนั่งตรงหน้าเป็นประจำเลย จนท่านจับได้ ท่านไปพุดให้พระฟัง แปลก ๆ อยู่ นะ ยิงวันพระวันอะไรอย่างนี้ไป สำหรับวันพระท่านจะประชุมแหละ ถ้าเป็นวันพระนะ ท่านกำหนดวันพระประชุม เราไปทุกที่ กลางค้ำกลางคืนก็ไป คือมันเป็นอยู่ในจิต มันสนิทใจกรรมฐาน ไปที่ไร

ต้องไปนั่งอยู่ตรงหน้าท่าน ได้เห็นหน้าท่าน ได้ฟังเสียงท่านเทศน์ชัด ๆ จนกระทั่งท่านจับได้ นะ พระมาแล้วให้ฟัง ไม่ใช่ท่านพูดต่อปากต่อคำเราแหละ เพราะเราก็คู้กับวัดศาลวันมาก ไป ๆ มา ๆ ก็คู้กับพระเถร เรียกว่าแทบทั้งวัด

ท่านพูด พระมาแล้วให้ฟังว่า พระหนุ่มองค์หนึ่งที่นั่งอยู่ตรงหน้าเรานะ สำคัญอยู่นะ นั่งฟังเทศน์นี้แนวเหมือนหัวตอ ถ้าจิตไม่สงบจะแนวอย่างนั้นไม่ได้ ท่านจับเอาจุดนั้นนะ นั่งเหมือนหัวตอ ว่างั้น ท่านว่าพระหนุ่ม ตอนนั้นเราเรียนหนังสือยังหนุ่ม มาฟังเทศน์อยู่ เสมอแหละ ว่างั้น เราไม่ลืม อย่างนั้นก็มีแต่เราไปคนเดียวนะ ไม่บอกใคร มีแต่ว่าไปวัดนั้น วัดนี้เท่านั้นถ้าหากจำเป็นจะตอบ ไปคนเดียว เพราะพระวินัยท่านไม่มีห้ามนี้ะ พระไป องค์เดียว ๆ ไม่ห้าม

ไปอยู่ที่ไหนก็อย่างนี้แหละเรา ไปอยู่ที่ไหนพอว่างปั๊บนี้เสาะหาครูหาอาจารย์ฟัง เสียงอรรถเสียงธรรม แม้ไม่ได้ฟังอรรถฟังธรรม อยู่ในที่สงบอย่างนั้นก็เหมาะ เป็นอย่างนั้น เรื่อยมา จนกระทั่งเรียนจบแล้วจึงเป็นเหมือนใบไม้เหลืองหมดเลย เหมือนว่ามันจะร่วง หล่นลงจากขั้วของมันโดยไม่สงสัยเลย ก็คือว่าพอจบตามคำอธิษฐานแล้ว ไม่สงสัยเลย จะ ออกทำเดี่ยว พอจบเท่านั้นเหมือนว่าใบไม้เหลืองไปหมด ผู้ใหญ่ก็ผูกพันจะไม่ให้ไป สมเด็จพระสังฆราช วัดพระศรีมหาธาตุ โอ้ย เอาจริงมากนะ ติดตามเลยเชียวจะเอาคืน กลับไปกรุงเทพ เราไม่ไป

นี่ละทีนี้ถึงได้ก้าวออกเลย ออกเสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ เวลาเรียนหนังสือก็ไป ตลอด องค์ไหนเป็นยังไง ๆ ไป บางทีโรงเรียนปิดหลาย ๆ วัน ไม่อยู่นะนั่น ไปแล้วนะ ไป หาครูอาจารย์องค์นั้น ๆ อยู่ทางโคราชแถวนั้นไปหมดนั่นแหละ ไปที่ไหนไปหมดแหละเรา จิตใจมันเป็นของมันอยู่อย่างนั้น แต่ที่จะให้พูดเรื่องภาวณาเรื่องกรรมฐานให้เพื่อนฝูงฟังนี้ ไม่เคยพูดเลย เหมือนไม่เคยภาวณาเลย ไปเข้าเพื่อนเข้าฝูงเป็นลิงเป็นค่าง เราก็เป็นลิงกับ เขา เขาเป็นอะไรเราก็เป็นกับเขาไปเสีย เป็นในวงของพระปริยัติ เข้าใจไหม ไม่ใช่แบบ แหกแนว พูดบางทีก็มีหัวเราะกันธรรมดา หยอกเล่นกันธรรมดา ก็เหมือนลิง พระ กรรมฐานท่านไม่ค่อยหยอกเล่นนะ ไปที่ไหนท่านไม่ค่อยมี พระปริยัติมี เราก็มืด ออย่าว่าแต่ เขามีเลย เราก็มืดเหมือนกัน ยิ่งเราเป็นนิสัยตกลงด้วยก็ยิ่งมืดลกลงไปในนั้นแหละ

เวลาอยู่กับเพื่อน เรื่องกรรมฐานไม่ให้อ่านเลย อย่างนั้นตลอดมา ไม่เคยพูดเลยว่า ภาวณาอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่เคยพูด เพราะดูแล้ว พูดหาอะไร มันไม่เหมาะอยู่ในจิตนี้ จากนั้นก็ออกเลย เสาะหาครูหาอาจารย์ จึงได้เข้าหลวงปู่มั่น มุ่งที่จะไปอยู่แล้วแหละ เรื่อง มุ่งมุ่งอยู่แล้วที่จะไป หาครูหาอาจารย์ไปเรื่อย ๆ มากต่อมาก จึงได้เข้าไปหาหลวงปู่มั่น

จากนั้นมาก็ติดเลยเที่ยวไม่ปล่อย ลงตั้งความสัตย์ไว้ในจิตแล้วนี่ เราถ้าลงตั้งอะไรเป็นอย่างนั้นนะ นี่เราได้ครูอาจารย์ที่เลิศเลอแล้ว หาที่ต่องติไม่ได้แล้ว ที่ต่องติทั้งหมดอยู่กับเราคนเดียว เลวก็เราคนเดียว ท่านเลิศเลอแล้ว เราจะต้องอยู่กับท่านตลอดไปจนกระทั่งตายจากกัน ท่านตายจากเราหรือเราตายจากท่านถึงจะหนีจากท่าน ส่วนการไปเที่ยววิเวกในที่สงัดเป็นบางกาลบางเวลานั้นยกไว้ แต่ฐานเดิมของเราที่อยู่ครูอาจารย์ที่ไหน ติดพันอยู่ที่นั่น เห็นว่าเป็นบ้านเป็นเรือนของเราที่นั่น เราไม่ปล่อย

เพราะฉะนั้นท่านมรณภาพ ไปอยู่กับท่านได้ ๘ ปี ท่านมรณภาพจากไป ถึงได้แยกหนีไปนะ ถ้าท่านยังอยู่ขณะนี้เรายังหนีไม่ได้เพราะคำสัตย์นี้ตั้งไว้แล้ว ท่านตายหรือเราตายจึงจะแยกจากกัน นี่ท่านก็เสียไปเสียก่อน ได้พยายามฝึกฝนอบรมตนเต็มเม็ดเต็มหน่วยก็คือ พอเข้าหาหลวงปู่มั่นแล้ว ได้ความมั่นใจแนใจทุกอย่าง ๆ จึงออก ออกก็ด้วยความมั่นใจแนใจไปทุกอย่างตลอดมาเลยแหละ จนกระทั่งจิตก้าวเข้าสู่สติปัญญาอัตโนมัติ ยังอยู่กับท่านอยู่นั่น สติปัญญาก้าวเข้าสู่ขั้นอัตโนมัติ หมุนไปโดยลำดับ ความเพียรไม่ต้องบอกได้รั้งเอาไว้ ๆ นี้จะเรียกว่าสติปัญญาอัตโนมัติ ต้องรั้งความเพียรไว้ไม่งั้นจะเลยเถิด จะไม่หลับไม่นอนไม่อะไร มั่นหมุนตัว ๆ

เหมือนนักมวยเข้าวงในกัน ทีนี้เราก็หมุนหนักเหมือนกัน แล้วหลวงปู่มั่นธาตุขันธ์ท่านก็เพียบ ท่านก็อ่อนลงทุกวัน ๆ เราก็หนีจากท่านไม่ได้ จิตของเราก็หมุนเป็นธรรมจักรอยู่ตลอด จนกระทั่งวิตกวิจารณ์ เอ้อ ทำไมนะ ท่านก็เพียบด้วยธาตุขันธ์ เราก็เพียบทางจิตใจ มั่นยังงั้นกันน้ำ ได้วิตกวิจารณ์เหมือนกัน ออกจากทางจงกรมปั๊บเข้ามาหาท่าน ออกจากท่านเข้าทางจงกรม อยู่อย่างนั้น เรื่องห่วงหลับห่วงนอนไม่ทราบมันนอนเมื่อไร ท่านก็เพียบมาก จิตของเราก็เพียบมาก อยู่กับท่าน ปฏิบัติท่านอยู่นั้นจิตก็ทำงานของมันตลอดหมุนตัว นี้ละสติปัญญาอัตโนมัติมันจะไม่ปล่อยเรื่องความเพียร จะทำการทำงานอะไรมันจะหมุนของมันอยู่ตลอด เหมือนกับเรื่องของกิเลสบนหัวใจสัตว์ กิเลสเป็นอัตโนมัติของมัน มันอยู่ในหัวใจสัตว์ทุกตัวสัตว์ มันหมุนเป็นอัตโนมัติ แต่โลกทั้งหลายไม่รู้ว่าเป็นอัตโนมัติ หมุนตัวบนหัวใจสัตว์

ทีนี้เวลาได้ธรรมะมาเทียบกันแล้วมันเข้ากันได้ไม่ผิดกันเลย แต่ก่อน รูป เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัส กระทบกระเทือนอะไรไม่กระทบกระเทือนอะไร คิดโดยลำพังก็เป็นเรื่องของกิเลสทั้งหมดเลย นี่คือกิเลสทำงานมาตั้งกับตั้งกัลป์ เพราะฉะนั้นจึงแยกยาก มันคล่องตัวพอแล้ว ทีนี้เมื่อความเพียรเข้าถึงสติปัญญาอัตโนมัติ ทีนี้หมุนตลอดนะ นี้ละที่ว่า เป็นอัตโนมัติเหมือนกัน มาทราบเอาตอนนี้ละ แต่ก่อนไม่ทราบ ก็เพราะยังไม่สนใจกับ

เรื่องกิเลสเป็นอัตโนมัตตอะไรต่ออะไร สนใจแต่จิตของเราที่มันเป็นไปตามกิเลสเป็น อัตโนมัตตของมัน แก่กันอยู่ภายในนี้ตลอดๆ จนกระทั่งมันก้าวเข้าถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัตต มันก็หมุนไปเองๆ เรื่องความเพียรไม่ได้พูดเลย นอกจากเราจะเพียรนี้เพื่อพ้นทุกข์เท่านั้น ที่เพียรในประโยชน์พยายามไม่ต้องพูดเลย หมุนตัวๆ ได้รั้งเอาไว้ๆ

พอท่านเสียเท่านั้น เอาท่านเข้าหีบเข้าอะไรเรียบริ้อยแล้วเท่านั้นก็นี่เลย เข้าอยู่ใน ป่า ตอนนั้นอยู่ในกุฎาคนเดียว นานๆ ถึงจะด้อมลงไปกราบศพท่านที่หนึ่ง เพราะเรา กราบท่านตลอดเวลาด้วยภาคปฏิบัติ เราจึงไม่ได้ติเตียนตัวของเราว่าไม่เคารพครูบา อาจารย์ เราเคารพอยู่ภายในนี้แล้ว ท่านสอนเราท่านก็สอนเพื่ออันนี้ แน่ะ ท่านก็มุ่งอันนี้ แหละ ยกตัวอย่าง เมื่อพระพุทธเจ้าปลงพระชนมายุ จาก ๓ เดือน จะปรินิพพาน พระสงฆ์ ะเหรร้อน ยุ่งไปที่ไหนคุยแต่เรื่องนิพพานของพระพุทธเจ้า ส่วนพระองค์หนึ่งชื่อ พระติส สะ ท่านไม่สนใจกับใคร ปีนี้เข้าป่าเงียบๆ ไม่ได้สนใจกับใคร ใครจะนั่งคุยเรื่องนิพพาน ของพระพุทธเจ้า ไม่สนใจเลย ปฏิบัติตนตลอดเวลา

จนกระทั่งพระสงฆ์ทั้งหลายยกโทษท่าน เข้าไปทูลพระพุทธเจ้า ไปฟ้องพระพุทธเจ้า ว่าฉันเถอะว่า พระติสสะไม่มีความเอื้อเพื่อต่อพระองค์ ไปอยู่คนเดียวๆ หายเงียบๆ ทุก เวลาเลย ไม่เคยมาสนใจ หมู่เพื่อนจะพูดเรื่องพระองค์ปรินิพพานอะไรนี้ไม่สนใจเลย พระองค์ก็เรียกพระติสสะมา เพื่อจะเอาพระติสสะนี้ตีหน้าผากพระเหล่านั้น เรียกพระติส สะมา นั่นละพระพุทธเจ้ามีเหตุมีผล ไหนติสสะว่าเธอไม่เอื้อเพื่อเราตถาคต อย่างนั้นใช่ ไหม พระทั้งหลายว่าเธอไม่เอื้อเพื่อ หนีไปอยู่แต่ในป่าๆ ตลอดเวลา ไม่เคยมาเกี่ยวข้องกับ หมู่เพื่อนเลย

พระสงฆ์ว่าเธอไม่เอื้อเพื่อเราตถาคตใช่ไหม โอ้ย ข้าพระองค์เอื้อเพื่อใน พระพุทธเจ้ามากที่สุดเลย เพราะฉะนั้นข้าพระองค์จึงเร่งความเพียร จะให้ทันเวลาพระองค์ ปรินิพพาน ให้ตรัสรู้ธรรมให้ทันก่อนหน้าพระองค์จะปรินิพพาน ข้าพระองค์จึงไม่เกี่ยวข้องกับ หมู่เพื่อน หลีกเร้นอยู่กับความพากความเพียรทั้งวันทั้งคืน เพื่อเร่งความเพียรให้ทัน พระองค์ปรินิพพาน ข้าพระองค์ก็ขอให้บรรลุธรรมถึงขั้นสูงสุด ข้าพระองค์มีความ เคารพต่อพระองค์ด้วยการปฏิบัติ ตะเกียกตะกายเพื่อถึงมรรคผลนิพพานก่อนพระองค์ ปรินิพพาน เอ้อ อย่างนี้จะตถาคตชมเชย ผู้ใดมีความจงรักภักดีต่อตถาคต ให้เป็นผู้มี ความพากความเพียรหนาแน่นมั่นคง ผู้ใดอยากเห็นเราตถาคต ให้เห็นธรรมภายในใจจาก ความเพียรของตน

ท่านก็แสดงธรรมประโยคใหญ่ประโยคหนึ่ง เห็นไหมละ พระติสสะ เราก็เอาอันนี้ มาเทียบ แล้วเราก็สนิทกับท่านอยู่ตลอดเวลาภายในใจ หลวงปู่มัน ถ้าวันไหนเราจะมาเยี่ยม ท่าน อยู่ภูเขาทองภูพาน เดินมานะนั่น เดินคนเดียวมันก็เดินจงกรมทั้งวัน เพราะอันนี้มันเป็นอัตโนมัติมาตลอด ทั้งไปทั้งกลับ อยู่ที่ไหนก็เป็นอัตโนมัติ มากี่ด้อมๆ มาไม่ให้ใคร ทราบแหละ พระเณรยั่วเยี้ยๆ กำลังทำนั่นทำนี่ ทำขัดแตะอะไรอยู่นั้น เราด้อมๆ เข้าไป กราบท่านเสร็จเรียบร้อยแล้วบ๊อบอกเลย กลัวพระเณรจะเห็น ไปเกาะเราพะรุงพะรังให้เสีย ความเพียร เพราะเวลานั้นอยู่กับใครไม่ได้เลย ต้องอยู่คนเดียวเท่านั้น หมุนตัวตลอดเวลา

ตอนนั้นมีท่านอาจารย์ฝั้นท่านเป็นหัวหน้า มีพระเณรประชาชนเขามาสานขัดแตะจะ ทำที่พักพระมาในงานศพนี้ พอพูดถึงเรื่องขัดแตะนี่ก็ทำให้ระลึกได้ ผู้หญิง ๒ คนกำลัง รุ่ยๆ ท่านอาจารย์ฝั้นดูแลพระเณรสานขัดแตะนี้ ผู้หญิง ๒ คนนั้นชี้จักรยานมา จากมา ไกลๆ พระนี้ ท่านก็รู้สึกจะผิดปกติ ท่านเลยชะเง้อคอขึ้นดู เอ้า มันยังงี้ ผู้หญิงสองคนมัน ชี้ธมมายังงี้ไม่ดูหน้าดูหลังอะไรเลย ท่านวางั้น เพราะพระเณรนั่งสานขัดแตะอยู่ที่นี่ มันชี้ จักรยานจากมาไกลๆ นี้ ท่านตกตะลึงอย่างนั้นแหละ หือชี้มายังงี้ไม่ดูหน้าดูหลัง พอว่า อย่างนั้นมันผ่านไปนั่น เอา จะเอาให้มันลัมให้ดู ท่านวางั้นนะ จะเอาให้มันลัมให้ขายหน้า มันสักหน่อย มันเก่งนัก ท่านวางั้น เอาให้มันขายหน้ามันสักหน่อยมันเก่งนัก

พอว่าอย่างนั้นพระเณรก็วางขัดแตะ คอยดู มันก็ชี้จักรยานไปถึงแค่นั้นแล้วลัมตาม ตามเลย ชี้จักรยานไปท่านบอกว่าจะให้มันลัมให้ดู ท่านว่าอย่างนั้น ท่านเองท่านก็นั่งดู นั่งดู คือเพ่งนั่นเอง พูดง่าย ๆ พระเณรนี่จ้อหมต วางหมตงาน เพราะท่านพูดได้ยินทุกคน มัน เก่งนักเด็กสองคนนี่ จะเอาให้มันลัมขายหน้าสักหน่อย พอมันหันไปนั่นท่านก็ดู ฟังเสียง โครมครามลัมตามตรงนั้นเลย นั่นเห็นไหม ท่านวางั้นนะ ทางนั้นก็เผ่นเลยไม่อยู่ พระเณร หัวเราะทับอีกด้วยนะ ไปใหญ่เลย นั่นเห็นไหม บาบบุญมีอยู่ หอะไรมันก็เจออันนั้นซี นั่น เห็นไหมท่านออก ท่านบอกว่าบาบุญมีอยู่ หอะไรมันก็เจออันนั้น มันหาอันนี้มันก็เจออัน นี้ ความหมายวางั้น จะว่าบาปหรือไม่บาปก็แล้วแต่

นี่พูดถึงเรื่องความเพียร ท่านอาจารย์ฝั้นเรื่องพลังจิตนี้ โห ไม่ใช่เล่น รดวิ่งไปนี่ให้ หยุดก็ทำได้เลย อำนาจของจิตจึงว่ารุนแรงมาก แล้วแต่ใครจะใช้ตามนิสัยวาสนาของตนใน แง่ใดทางใด อันนี้ไม่ใช่ความบริสุทธิ์ เป็นกิริยาการใช้ต่างหาก แต่ความบริสุทธิ์นั้น เหมือนกันหมด ไม่มีอะไรแปลกต่างกัน ส่วนกิริยาอาการของจิตมีแปลกต่างกัน คนหนึ่ง เก่งทางหนึ่งๆ เดินทางหนึ่ง เดินคนละทิศละทางไม่เหมือนกัน อันนี้คือเครื่องปลีกย่อย เหมือนต้นไม้มีใบหนาชุ่มเย็นก็มี กิ่งก้านสาขาดอกใบแปลกต่างกันไป แม้จะเป็นต้นไม้ชนิด

เดียวกัน แต่กิ่งก้านสาขาดอกใบไม่เหมือนกัน เช่น ไม้ตะเคียนอย่างนี้ กิ่งก้านสาขาดอกใบก็ไม่เหมือนกันทุกต้นไป แปรกๆ กันไป นิสสัยวานาก็เหมือนกัน

อย่างพ่อแม่ครูจารย์เรานี้พูดไม่ได้เลยนะ ไม่ทราบที่ท่านเก่งทางไหน เลยหาที่ต้องติไม่ได้ ที่เราพบมาในโลกปัจจุบันนี้ก็มีพ่อแม่ครูจารย์ม้นองค์เดียว ถ้าเป็นสมัยครั้งพุทธกาลแล้วอย่างไรท่านต้องเป็นเอตทัคคะ ยกให้เลิศในทางใดทางหนึ่งแน่นอน แล้วเลิศก็น่าจะเป็นเลิศพิเศษอีกด้วยนะ ท่านแปรกต่างทุกอย่าง นี่พูดถึงเรื่องเสาะแสวงหาอรรถาหารธรรมกับครูกับอาจารย์ จะว่าเรามีนิสัยมาแต่ต้นก็ไม่น่าจะผิด คือมันหากมีความรักความสงวนในธรรมปฏิบัติอยู่ลึกๆ ไม่บอกใคร หากเป็นอยู่ในใจ อยู่ที่ไหนก็เป็น เรียนหนังสือก็เป็น เป็นแต่เพียงว่าเวลาเรียนหนังสือไม่พูดให้ใครฟังเลย ไม่รู้ว่าเราสนใจปฏิบัติธรรม

เวลาเจียบๆ เข้าไปในห้องไปภาวนา ออกมาเพื่อนฝูงก็ถาม ไปอะไร ภาวนาหรือพูดแห่กันนั้น คือพวกนี้มันไม่เคยภาวนา มันแห่เราเฉยๆ เราก็ดูไม่ได้บอก พูดสิ่งในโลกเขาไม่พูดนั้นแหละ ใจภาวนาหรือ บางรายก็ได้เงื่อนจากเราที่ว่า เราเดินจงกรมอยู่กลางคืนเจียบๆ พระเดินก็ๆ มาเราก็ดูไปเดินอะไร เราพูดตรงๆ ว่าเดินจงกรม เหนอจะไปสวรรค์นิพพานเดี๋ยวนี้หรือ คอยกันสักหน่อย ให้เรียนหนังสือจบแล้วค่อยไปด้วยกัน นี่มันแห่ เข้าใจไหม ที่นี้พอนั้นแล้วเราก็ดูเลย เดินจงกรมเพื่อนฝูงมาเห็น ส่วนภาวนาไม่เคยพูด ไส่ล่อออกมา ทำอะไร ภาวนาหรือ ภาวนาอะไร คนจะตาย อยากหลับก็หลับ อยากนอนก็นอนซี ว่าไปกลางๆ เสีย

ออกจากเรียนแล้วถึงได้แรงใหญ่ แรงความพากความเพียร สุดท้ายก็มาอยู่ที่สตินะ ท่านทั้งหลายให้จำให้ดี ไม่ว่าหน้าที่การงานใด ๆ ถ้าสติมีอยู่กับตัวจะไม่ค่อยผิดพลาดนะ ถ้าสติพรากจากตัวเมื่อไร ทำการทำงานเขียนหนังสือ ลบๆ เขียนๆ ไปอย่างนั้น มันไม่เป็นตนเป็นตัว มันเลอะเทอะไปหมด เพราะสติไม่อยู่กับตัว ถ้าสติจ่ออยู่กับตัว ทำอะไรเป็นการเป็นงาน แม้งานภายนอกก็เป็นการเป็นงาน งานภายในก็ดี เช่นอย่างเราทำข้อวัตรปฏิบัตินี้ สติกลายเป็นสัมปชัญญะอยู่ในตัวของเราตลอด พอปล่อยจากนี้ปั๊บก็เข้าเป็นสติเลย สัมปชัญญะหยุดจากการเคลื่อนไหวของร่างกายแล้ว ที่นี้ก็สติสัมปชัญญะกับจิตจิตจะอยู่ในขั้นใด สติจ่ออยู่ในขั้นนั้นๆ ไม่ปล่อย สตินี้คุ้มภัยได้เลยนะ

คิดดูอย่างจิตของเรามันผาดโผนโจนทะยาน เวลาพัดกันนี้เอาจนกระทั่งเหมือนตกรกทั้งเป็นนั่นแหละ คือบังคับไม่ให้เห็นคิด ให้มันอยู่กับพุทโธอย่างเดียวกันทั้งวันไม่ให้เปลอเลย นี่มันหนักมากนะ ไม่ยอมให้เปลอได้จริงๆ เอา ตายก็ตาย เพราะมันเป็นนิสัยอย่างนั้นเวลาระฆังดังเป้งแล้วต่อยกัน นี่ก็แบบเดียวกัน ต่อยกันกับคำว่าไม่ให้เปลอกับความเปลอ

ขัดกัน ไม่ให้เปลอเลยจนกระทั่งหลับ ตื่นขึ้นมาก็บีบพุทโธ ไม่หลายวัน ที่มันพลุ่งๆ นี้อ่อนตัวลงเพราะสติบังคับอย่างแรงนี้ อ่อนตัวลง จากนั้นความเพียรก็ตั้งได้ๆ เรื่อยไปเลย นี้มันดีเพราะสตินะ ความเพียรอยู่กับสติเป็นสำคัญมาก สติถ้าตั้งหลุดนั้นผิดนี้ไม่ได้เรื่องนะ ถ้าตั้งจ่อติดบีบๆ นั้นมีทางธรรมภายในใจจะตั้งรากฐานขึ้นได้นะ ต้องพยายามให้ดี

สติเป็นสำคัญมากทีเดียว เราจึงได้พูดเสมอว่าสติ เพราะเราก็ก้าวอย่างนั้น ในธรรมท่านก็บอกว่า สติ สัพพตถ ปตฺติยา สติจำต้องปรารถนาในที่ทั้งปวง ไม่ยกเว้นสติ ท่านบอกไว้อย่างนั้น สติเป็นอันดับหนึ่ง ปัญญามาเป็นกาลเป็นเวลา ในขั้นเริ่มแรกปัญญาจะใช้เป็นบางเวลา ส่วนสตินั้นใช้ตลอด เวลาสติปัญญากลมกลืนกันแล้วที่เรียกว่าอัตโนมัติ นั้นเป็นอันเดียวกันแล้ว เหมือนเป็นอันเดียวกัน แะบนี้รู้กันทันทีๆ สติปัญญาตามทันทีเลย นี้ละการประกอบความ پاکเพียร

เวลานี้ศาสนาจะไม่มีเหลือแล้วนะ เรายังวิตกจริง ๆ จวนจะตายเท่าไรยังวิตกวิจารณ์กับชาวพุทธเรา ทั้งชาวพระชาวพุทธนั่นแหละ เราไม่ได้ยกว่าเราวิเศษวิโสกว่าผู้ใด หลักธรรมชาติหนึ่งๆ ที่ทำให้เกิดวิตกวิจารณ์มันมีอยู่ในหัวใจ เพราะเราได้เคยบำเพ็ญมาแล้ว เรื่องกิเลสมีมากน้อยในหัวใจนี้จะก่อจะกวนยุแห่ตลอดเวลาหาความสุขไม่ได้ เราจะเอาสมบัติเงินทองข้าวของเรือกสวนไร่นา ตลอดถึงยศถาบรรดาศักดิ์ฐานะสูงต่ำ เอามากันทางกิเลสไม่ให้มันมาบีบบี้สไฟใจเรานี้ กั้นก้างไม่ได้นะ นอกจาก สติธรรม ปัญญาธรรม วิริยธรรม นี้เท่านั้นว่างั้นเลย

เหล่านั้นเราไปหมายเขาต่างหากนะ อันใดเขาก็มีอยู่อย่างนั้นสมบัติเงินทองข้าวของมีมากมีน้อยเขาก็มี แต่จิตดวงนี้ที่มันดีมันดำมันคึกมันคะนอง ไปเที่ยวเกาะอันนั้นเกาะอันนี้ ไปสำคัญนั้นว่าดี ว่าได้อันนั้นว่าเสียอันนี้ แล้วก่อกวนตนตลอดเวลา เพราะฉะนั้นคนจึงหาความสุขไม่ได้ตั้งแต่ชั้นมหาเศรษฐี หรือชั้นพวกดอกเตอร์ดอกแต่อะไรก็แล้วแต่เถอะ ว่าความรู้สูง ๆ อยู่สูงปานไหนก็ตามเถอะมันเป็นฐานเหยียบขึ้นของกิเลส ให้กิเลสเหยียบอยู่บน กิเลสมันอยู่ข้างบนมันเหยียบหัวพวกนี้ ยิ่งทะนงตนขึ้นเรื่อยเทิดกิเลสขึ้นเรื่อยละชิ นี่มันไม่ได้มีความสุขอะไรนะ ออกไปปฏิบัติธรรมต่างหาก ความสำคัญมันหมายเหล่านั้นจะปล่อยตัวเข้ามาๆ เพราะธรรมนี้เลิศกว่าสิ่งเหล่านั้น

เพราะใจได้สัมผัสธรรมมีความสงบร่มเย็นเป็นพื้นฐานเข้าไปโดยลำดับแล้ว นั้นแหละที่มันจะปล่อยเข้ามา ไม่บอกก็ปล่อย มันจะมีเงินทองเท่าไรเขามันก็ปล่อยของมัน เพราะไม่เลิศเท่ากับอันนี้ แน่ะ อันนี้เลิศกว่าปล่อยเข้ามาๆ ทางนี้สูงเท่าไรยังปล่อยทางนั้นเข้ามา ปล่อยอย่างหยาบ แล้วปล่อยอย่างกลาง ปล่อยอย่างละเอียดเข้ามา เพราะธรรมมี

ธรรมส่วนหยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียด เป็นคู่แข่งกันกับสิ่งทั้งหลายที่โลกสมมุติว่าดี
อย่างหยาบ อย่างกลาง อย่างละเอียดได้เป็นอย่างดี นั้น

นี่มันผ่านมาในสนามนี้หมดแล้วนี่ พูดทุกอย่างจึงไม่เคยสงสัย พูดเป็นที่แน่ใจ ใ้ที่
น้องทั้งหลายแน่ใจว่า เราสอนโลกเราไม่ได้สอนด้วยความสงสัยสนเท่ห์อะไร ไม่ว่าธรรมชั้น
ใด ใครจะมาตำหนิติเตียนเราว่ายังไง ปากเขานี้ว่างั้น ปากเรามีเราจะพูด ปากเราพูดเป็น
ธรรมเราก็เป็นธรรมไปเรื่อย จิตเป็นธรรมใจเป็นธรรม เขาเป็นยังไงเรื่องของเขา เราไม่ได้
ไปรับรองเขา เรารับรองตัวของเราต่างหาก เราจึงไม่เคยสะทกสะท้าน ไปเทศน์ที่ไหนก็
ตาม แม้แต่เทวดา อินทร์ พรหม แต่เราไม่เคยเอามาพูด สูงกว่ามนุษย์นี้ขนาดไหน
สะทกสะท้านกับ อินทร์ พรหมองค์ใดวะ เขามากราบธรรมพระพุทธรูปเจ้าทั้งนั้น นั่น ท่าน
เหล่านี้เลิศกว่าพระพุทธรูปเจ้าที่ไหนไม่มี เลิศกว่าธรรมที่ไหนไม่เคยมี ธรรมเหนือกว่า ๆ
ทั้งนั้น แล้วจะมาหัวเราะมาหัวอะไรกับมนุษย์เราวะ

การเทศนาว่าการนี้ธรรมมีกำลังมาก ความรู้ ความเห็น ความฉลาดแหลมคมของ
สติของปัญญาในจิตใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันนี้แล้ว มันจะชานไปหมดเลย มันไม่ได้ว่าอัน
นั้นสูงอันนี้ต่ำ ไม่มี มันเหนือไปหมด แล้วจะไปสำคัญตรงไหนว่าตรงนั้นน่าเกรงขาม ตรงนี้
น่ากลัวตรงนั้นน่าเคารพ แล้วก็น่ากลัวน่ากลัวกับสมาคมนั้น ๆ มีที่ไหน สมาคมไหนวะ
มนุษย์หัวสูมกันก็ว่าสมาคมเท่านั้นเอง ตั้งแต่หนอนเขาก็ยังหัวสูมกันได้อยู่ในส้วมในถาน
ไปแปลกต่างอะไรกับสังคมมนุษย์ที่หัวสูมกันแล้วจะไปกลัวไปกล้า สังคมนั้นชั้นสูงสังคมชั้น
ต่ำที่ไหนมันไม่มี ธรรมพระพุทธรูปเจ้าอะไรจะเลิศเลอยิ่งกว่านี้ ไม่งั้นเอามาสอนโลกได้ยังไง

สามโลกธาตุนี้อะไรเหนือธรรมไม่มี มีแต่ธรรมเท่านั้นเหนือโลกเหนือสงสาร จึง
สอนโลกได้ นอกจากโลกที่มันหนาแน่นเกินไปเกินเหตุเกินผล มันก็รับไม่ได้ มิหนำซ้ำดูถูก
เหยียดหยามธรรม แล้วเอาความชั่วดีหัวตัวเองให้จมลงไปโดยลำดับอย่างนั้น ก็ยกไว้เป็น
กรรมของสัตว์เสีย ผู้ใดที่ควรจะได้ข้ออรรถข้อธรรมไปเป็นคติเครื่องเตือนใจ ก็ยึดเอาเวลา
ท่านสอนไป พระพุทธรูปเจ้าท่านสำคัญกับอะไร พระสงฆ์สาวกท่านสำคัญกับอะไร อะไรจะ
เลิศโลกยิ่งกว่า พุทธ ธรรม สงฆ์ มีเท่านั้นเลิศโลก นอกนั้นไม่มี เข้าครองในหัวใจใด หัวใจ
นั้นเลิศทันที เป็นอย่างนั้นนะ

เพราะฉะนั้น จึงพยายามให้ธรรมเข้าครองในหัวใจเรา จะมีความหวังขึ้นโดย
ลำดับนะ จิตใจเมื่อมีธรรมเข้าครองแล้วจะมีความหวังขึ้นเป็นลำดับ จิตใจเยือกเย็นเป็น
สุขมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นในตัวเรา นั้นมันมีแต่ความล้มเหลว ๆ ร่างกายของเรามันก็ล้มเหลว สิ่ง

เหล่านั้นก็ล้มเหลว สิ่งล้มเหลวต่อล้มเหลวมันอาศัยกันอยู่จะไปแยกกันได้ยังไง ก็ต้องอาศัยกัน แน่ะ ก็รู้เอาไว้วันนี้

ส่วนจิตใจกับธรรมนี่เป็นสิ่งไม่ล้มเหลว ถ้าได้ติดอันนี้แล้วไม่ล้มเหลว ๆ เราก็รู้ เพราะฉะนั้นจิตใจมันจึงชะงักเข้มน้อยในนั้น เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วมันก็ค่อยปล่อยของมันไป ๆ เมื่อได้สุดส่วนแล้วปล่อยหมดเลย ไม่มีอะไรเหลือเอาไว้ไม่ได้ สลัดบ๊ยะเดียวหมดเลย ที่นี้ไม่มีอะไรเข้ามาทวนจิตใจอีกเลย ตั้งแต่ขณะจิตบรรลुरुธรรมถึงขั้นบริสุทธิ์หรือธรรมธาตุแล้ว ก็เลสทั้งหลายเป็นสมมุติทั้งหมด ขาดสะบันไปหมดไม่มีอะไรทวนใจท่าน นั่นละท่านว่าเป็นบรมสุข ไม่มีอะไรทวน แล้วเป็นตลอดอนันตกาลเสียด้วยนะ ไม่ได้มาเป็นกาลใดสมัยหนึ่ง เป็นอยู่ตลอดเวลา อย่างนั้นละธรรมอันเลิศ

เพราะฉะนั้นจึงควรพิจารณาพวกเรา เราก็คน ๆ หนึ่งมีหัวใจเหมือนกัน ทุกข์ก็ได้ ทุกข์มันเหยียบย่ำเสียพอแรงเหมือนกัน เหยียบย่ำหัวใจเรา ที่นี้เราจะเอาธรรมเข้ามาเหยียบย่ำทุกข์ให้มันกระจายไป เพื่อทุกข์นี้จะเบาไป ๆ จนกระทั่งทุกข์หมดไปทำไมเราจะทำไม่ได้วะ ไม่ได้มากขอให้ได้อย่างนี้ซิ มันถึงเรียกว่าใจมนุษย์เรา ใจลูกชาวพุทธ ให้มีแก้จิตแก้ใจซิ

วันไหนก็อ่อนแอ ๆ ความอ่อนแออย่าเข้าใจว่ามันจะเสริมคนให้ตึนะ อ่อนแอเท่าไร ยิ่งเหยียบคนให้แหลกลงไปต่ำลงไปนะ เราต้องฟิต ให้มีความเข้มแข็งในอรรถในธรรมซึ่งจะเป็นทางดีต่อเรา เราจะได้สูงขึ้นตามธรรม ถ้าอ่อนแอไปตามกิเลสแล้ว อ่อนลงไปเรื่อย ๆ สุดท้ายหมดราคาคคน ๆ นั้น รอแต่ลมหายใจ พอลมหายใจขาดบ๊ยะก็หมดท่า แล้วตุมเลย อย่าทำทายนะนรกไม่มี อย่าไปทำทาย ลูกศิษย์ตถาคตอย่าทำทาย ถ้าไม่เป็นประเภทที่ว่าเลยปทประมะไปแล้ว อย่าไปทำทาย บาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน อย่าไปทำทาย ธรรมเหล่านั้นมี

ศาสดาองค์เอกทุกองค์สอนแบบเดียวกันหมด ไม่มีศาสดาองค์ใดที่จะสอนขัดแย้งกันว่า นั้นรรมมี ศาสดาองค์นี้มาสอนนรกไม่มี ศาสดาองค์นี้สอนว่าบาปมี ศาสดาองค์นั้นมาสอนว่าบาปไม่มี องค์นั้นว่าบุญมี องค์นั้นมาสอนว่าบุญไม่มี ไม่เคยมี แบบเดียวกันหมดฉบับเดียวกันหมด เพราะความรู้แจ้งหรือความบริสุทธิ์เป็นอันเดียวกัน ความรู้แจ้งเห็นจริงรู้เหมือนกันหมด สิ่งทั้งหลายที่มีอยู่มาดั้งเดิมอย่างที่ว่า บาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน มีมาดั้งเดิมตั้งกับตั้งกัลป์ก็กับก็กลับ เวลาดำริสร้างมาตรัสรู้ที่หลังสิ่งที่มีอยู่นี้ะ พอตรัสรู้มาขึ้นมากก็มาจ้กก็มาเห็น อ้อ นั่น เห็นไหมละ ขึ้น อ้อ ทันทึเลย แล้วก็ให้นำอันนั้นมาสอนโลกอะไรเป็นภัยอะไรเป็นคุณ สิ่งที่เป็นคุณก็สอนโลกให้บำเพ็ญให้อุตสำหรับพยายาม ส่วนไหนที่

ผิดก็ให้พยายามละ นี่ละศาสนาสอนโลกสอนอย่างนี้แหละ พวกมันจดจำเอานะ วันนี้พูดเพียงเท่านั้นละเหนื่อย เอาละพอ

โยม มีปัญหามาทางอินเทอร์เน็ตครับผม

หลวงตา เอ้า ว่ามาซิ

โยม คนที่ ๑ นะครับ ขอกราบเรียนถามการพิจารณากาย ลูกใช้สัญญาความจำภาพอสุภะจากรูปถ่ายที่อื่น และความเข้าใจที่ออกมาจากจิตถึงความเป็นกาย มาพิจารณาร่างกายตัวเอง เหมือนที่หลวงตาได้สอนว่า พิจารณากายนอกภายใน ลูกเปิดภาพอสุภะในเว็บไซต์ของหลวงตา และให้ติดจิตคือให้สลัดในอสุภะ ให้คลายออกจากความยึดในกาย จิตมันรู้สึกสลัดเข้าทุกที และจากความจำภาพอสุภะที่ดูในรูปนั้น มันเริ่มเข้ามาในจิตใจ เป็นความรู้สึกให้สลัดให้วางในกาย สัญญาความจำภาพนั้นเหมือนเป็นความเข้าใจในจิตด้วย อริยสังข์ และไตรลักษณ์ พอถึงอริยสังข์ในจิตมันแน่น ๆ อยู่กลางอกเจ้าคะ สติลูกตอนนี้ตั้งไม่ให้ผลออกจากอสุภะ พิจารณามากขึ้น ๆ บางทีไม่ได้ตั้งใจพิจารณา แต่เห็นบุคคลทั่ว ๆ ไป มันก็แว็บ ๆ เป็นอสุภะเนื้อใส่ส่วนต่าง ๆ ภายในกาย จิตมันก็ยังสลัดเข้าไป อย่างที่ลูกพิจารณาและปฏิบัตินี้ถูกต้องหรือไม่เจ้าคะ

หลวงตา ถูกต้องมาโดยลำดับนะ อันนี้ถูกต้องมาโดยลำดับแล้วไม่มีที่ที่ต้องติ ให้เจริญนี้ให้มากเข้าไป ให้มีความคล่องแคล่วเข้าไป สิ่งเหล่านี้ทั้งหมดนี้มันจะเข้าไปในตัวของมันเองไปรู้ตัวเองปล่อยทั้งหมด แต่จะบอกว่าอย่างนั้นอย่างนี้บอกไม่ได้ตอนนี้ เป็นเคล็ดลับ ให้ผู้นั้นตัดสินใจตัวเอง เรียกว่า สนฺทิฏฺฐิโก มอบให้ตัวเองเป็น สนฺทิฏฺฐิโก ของตัวเองจากภาคปฏิบัติของตัวเอง ที่ครูบาอาจารย์สอนแล้วว่า ให้พิจารณาซ้ำ ๆ ซาก ๆ จนคล่องตัวแล้วมันจะรวมตัวเข้าไปหาจิตทั้งหมดนั้นแหละ เรื่องความรู้ความเห็นต่าง ๆ แล้วจิตจะเป็นผู้ปล่อยเองเข้าใจหรือ เอ้า เอาแค่นี้ก่อน เอ้า ว่าไปที่นี่ถูกต้องแล้ว

โยม คนที่ ๒ ครับ กราบนมัสการเรียนถามหลวงตาดังนี้ครับ ตอนนี้ผมมีสติแน่นเข้าเรื่อย ๆ ไม่ค่อยเผลอ บริกรรมพุทฺธโธติดแนบกับสติตามที่หลวงตาสอน แล้วระยะนี้ผมสังเกตได้ถึงพัฒนาการของจิต คือมีความระลึกตัวดีขึ้น ทำอะไรมันคิดอ่านไตร่ตรองแบบเป็นธรรมชาติขึ้น ไม่ทำอะไรแบบพรวดพราดทันทีเหมือนเมื่อก่อน วันหนึ่ง ๆ ตัวเองอยากอยู่กับความสงบเย็น พอทำงานเสร็จก็กลับบ้านไม่ได้ไปไหน แต่ทุกอริยาบถมีสติกับพุทฺธโธตลอดนะครับ

หลวงตา เออ ถูกต้อง ๆ อันนี้ก็ถูกต้องเหมือนกัน เอ้า ว่าไป

โยม พยายามไม่ให้ขาด ทีนี้เวลามันมีเรื่องยุ่ง ๆ ใจมันก็ไม่ยุ่งไปด้วยครับ ใจมันก็สงบเย็น ๆ ของมัน ถ้าเป็นเมื่อก่อนก็ร้อนวุ่นวายไปตามเรื่องร้อนนั้น ๆ ครับ พอมานั่งภาวนาหรือเดินจงกรมเดี๋ยวนี้เพียงครู่เดียวครับ ไม่นานจิตมันก็ตั้งวูบลึกลงไป แนวสงบไป แต่ความระลึการู้ตัวมีเสมอครับ ผมจึงไม่รู้สึกตกใจ เหมือนมีสติสัมปชัญญะประคองไว้ แล้วถึงโอกาสก็เริ่มพิจารณากายไปตามชั้นครับ อย่างนี้เป็นอาการถูกต้องของการภาวนาจิตจากการมีสติอยู่เสมอถูกหรือไม่ครับผม

หลวงตา ถูกต้องอันนี้ก็ถูกไปอีกแบบหนึ่งของผู้นี้แหละ ไม่ผิด ถูกด้วยกันทั้ง ๒ นะ ให้เจริญให้มากกว่านี้เข้าไปเพื่อจะได้ชำนาญชำนาญ ความสงบจะได้สงบและละเอียดเข้าไป ๆ และคล่องตัวเข้าไปเรื่อย ๆ การพิจารณาก็จะคล่องตัว สติก็จะดีขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าเราใช้การฝึกด้วยความมีสติฝึกตนเองอยู่ตลอดเวลา นี้ จะดีขึ้นทุกอย่างในบรรดาธรรมทั้งหลายที่เรา กำลังเจริญเวลานี้ เอ้า ว่าไป

โยม รายที่ ๓ เขาเป็นนิสิตแพทย์ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร เขานั่งสมาธิสวดมนต์เป็นประจำ เวลานั่งสมาธิช่วงแรกจะยังรู้สึกวอกแวกครับ แต่พอนั่งไปเรื่อย ๆ จะรู้สึกว่าตัวจะค่อมลง หายใจสั้นลงครับ และก็เคยถึงจุดหนึ่งที่ลมหายใจสั้นลง จนไม่มีลมหายใจเลยครับ ตกใจก็เลยถอนออกจากสมาธิ ไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไรต่อไป

หลวงตา ตรงนี้อ่าตกใจนะ เพราะที่ว่าลมหายใจไม่มีนั้นความรู้ยังมีอยู่นั้น เอ้า ว่าไป ลมหายใจเป็นอันหนึ่งต่างหากจากจิต ถึงลมหายใจมันดับไป ความรู้อันนี้ก็ดับ ให้อยู่กับความรู้นั้นแหละ ลมหายใจจะหายไปก็หายไป ถึงจังหวะที่มันจะคลี่คลายออกมา มันออกมาของมันเอง ถ้าเราไม่วิตกวิจารณ์ หรือเสียอกเสียใจ หรือตีใจตีตนไปตามมันแล้ว มันจะเป็นอย่างนี้ ที่ว่าเมื่อเวลามันละเอียดมันจะละเอียดของมันไป จนกระทั่งหมดลมหายใจ แต่จิตไม่หมด ให้อยู่กับความรู้นั้นเสีย ทีนี้พอได้จังหวะแล้ว ลมหายใจมันจะคลี่คลายออกมา ให้พิจารณาอย่างนี้ละนะ เอาอย่างนี้ละถูกต้องแล้วนี้ ไม่ปล่อยวาง ให้มันชำนาญอีกเหมือนกัน การชำนาญของลมหายใจยังจะแตกกระจายไปมากกว่าการภาวนาทั้งหลายอีก อานาปานสติไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย มีความรู้แปลก ๆ ต่าง ๆ กระจายไปหมด สกกลกายของเรามันจะออกเขารู้ไปหมดเลย เอ้า ว่าไปที่นี้

โยม รายที่ ๔ อันนี้มาจากช่างในครัววัดป่าบ้านตาดนี่ละครับ กราบพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่เคารพอย่างสูงสุด ขณะนี้สังขารเสื่อมหมดแล้ว (เออ ว่าไป อะไรไม่เสื่อมว่ามา) นั่งนานเดินนานพักขาไม่ได้ จึงได้พิจารณาทุกขเวทนาว่าเกิดจากจิต แม้จะเลิกจากกายเจ็บปวด ป่วยไข้ แต่ก็มีวิญญูณเป็นตัวรับรู้อาการเจ็บปวดส่งไปที่จิต ด้วยแยกจิตจากกาย

ไม่ได้จึงเกิดทุกขเวทนา เพราะจิตยังยึดกาย ได้พิจารณาทบทวนอยู่อย่างนี้รู้สึกว่ามันผิด เพราะเป็นสัญญาไม่ได้เป็นปัจจุบัน ขอได้โปรดเมตตาด้วยครับ

หลวงตา ต้องพิจารณาอย่างนี้ก่อน ปัญหาเรายังไม่ได้ต้องเอาสัญญาเป็นพื้นฐานไปเสียก่อน เมื่อสัญญาเป็นพื้นฐานแน่นเข้า ๆ แล้วมันจะเป็นปัญหาเอง เป็นความจริงเอง ต้องอาศัยอันนี้ไปก่อน เข้าใจหรือเปล่านี้ เอ้า ว่าอีกทีหนึ่งนะ

โยม ย่อเลยครับ เขาบอกตอนนี้สังขารเสื่อมหมด นั่งนานเดินนานพับขาไม่ได้ จึงได้พิจารณาทุกขเวทนาว่าเกิดจากจิตแล้วก็มาเริ่มจากกาย เจ็บปวดป่วยไข้ แต่วิญญาณเป็นตัวรับรู้อาการเจ็บปวดส่งไปที่จิต เมื่อแยกจิตจากกายไม่ได้ จึงเกิดทุกขเวทนาเพราะจิตยังยึดกาย ได้พิจารณาทบทวนอยู่อย่างนี้รู้สึกว่ามันผิด เพราะเป็นสัญญา ไม่ได้เป็นปัจจุบัน

หลวงตา ไม่ผิด ๆ มันจะเข้าไปเป็นปัญญานั้นแหละ เวลานั้นยังอยู่ในขั้นสัญญาที่จะก้าวเข้าสู่ปัญญา มันยังไม่ชำนาญ มันก็ยังไม่เข้าถึงขั้นปัญญาเข้าใจเหอ

โยม อันนี้ผู้ถามต้องเข้าใจว่าไม่ผิด นี่เขานึกว่าเขาผิด ๆ

หลวงตา ไม่ผิด

โยม เออ แล้วก็ที่เขาว่าผิด เพราะว่ามันเป็นสัญญาไม่ได้เป็นปัจจุบัน

หลวงตา สัญญาสั้นแยะอะไร เวลามันเป็นกิเลสเต็มตัวมันไม่ได้เห็นว่าการนี้เป็นสัญญา ทั้ง ๆ ที่กิเลสนี้เป็นตัวสัญญานั้นแหละป้อนอะไร ๆ ให้เป็นกิเลสเข้าใจไหม มันไม่เห็นพูดบ้าง มันอยู่ในครวัมันคนไหนนะ เหนอ นำโมโห มันจะเป็นบ้านะนั่นนะหมดเท่านั้นนะ

โยม หมดแล้วครับผม

หลวงตา เออ ๆ หมดแล้วก็ให้พร สายแล้ว

ชมการถ่ายทอดสดทั่วโลกทุกวัน ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th